

6 januari 2025

Dames en heren,

We zijn alweer begin januari en dus is het moment aangebroken, dat ik, inmiddels traditiegetrouw, het genoeg heb me even tot u te mogen richten.

In deze maand van de goede voornemens en de vastberaden wil om van het komende jaar iets moois te maken. Ik zal niet goochelen met Latijnse citaten, maar staat u me wel toe bij deze gelegenheid even terug te grijpen naar de klassieke oudheid? Januari dankt zijn naam aan Janus. Dat was de god bij de Romeinen wiens bijzondere taak het was te letten op deuren en poorten. Zo werd die Janus – in bredere zin – gaandeweg ook de god van de overgangen, van het nieuwe begin.

En aan zo'n nieuw begin staan we dus. Na een jaar waarin onze planeet duizelde van de uiteenlopende gebeurtenissen. Vallen al die feiten van 2024 eigenlijk onder één noemer samen te brengen? Ja, misschien onder deze: 'Als niets zeker is, is alles mogelijk'.

Kijk maar: in de Verenigde Staten maakte Donald Trump de zogenaamde 'grootste politieke comeback ooit', terwijl in Syrië dictator Assad na een jarenlang schrikbewind ineens zijn land moest ontvluchten. Ondertussen bleef de oorlogsellende in Gaza, Libanon en Oekraïne onverminderd een immense tol eisen. Dichter bij huis, met name in onze buurlanden Frankrijk, Nederland en Duitsland waren het – op bestuurlijk vlak – overigens ook allesbehalve rustige tijden.

Wereld, wat is er met je aan de hand? En vooral: welke richting ben je van plan om in 2025 uit te gaan? Ik heb geen kristallen bol, maar van één ding ben ik rotsvast overtuigd: het laatste wat we mogen doen, is moedeloos en passief worden. Mag ik even Rudi Vranckx citeren, die zopas met pensioen is gegaan. Uit zijn mond klinkt het: 'Ondanks alle ellende die ik van nabij heb meegemaakt, blijf ik optimistisch over de mensheid. Sterker nog: ik ben juist optimistisch doordat ik in zoveel oorlogen ben geweest. Ik heb het namelijk zo vaak gezien: mensen krabbelen recht, altijd. Tegen de pessimisten zeg ik: stop met zeveren, maar begin te werken. En zorg voor elkaar.' Einde citaat.

Daar ben ik het helemaal mee eens. Ik zou zelfs meer zeggen: we hebben een soort plicht tot optimisme. En al helemáál op momenten dat de dingen zwaar en zelfs bijna uitzichtloos dreigen te worden. Nee, ik ben natuurlijk nooit zoals Rudi Vranckx aan een oorlogsfront geweest. Maar wat ik in mijn jaren als gouverneur wél al herhaaldelijk van nabij heb mogen ervaren, is: waar men er in slaagt om samen te werken, blijkt niets onmogelijk. Ik laat het graag een boodschap zijn voor de vele bestuurders hier aanwezig. Ga ervoor. Maar ga samen. Niet ten koste van de ander, maar in de samenwerking schuilt de winst voor iedereen.

Ik zag het belang van die samenwerking en het onderhouden van warme, open lijnen tussen mensen ook terugkomen als grenscoördinator voor Vlaams-Nederlandse samenwerking in het stikstofdossier. Wanneer spreken niet meer lukt, dreigt iedereen te verliezen. Door echt te luisteren en weg van de publieke tribune het gesprek open te houden, dienen zich dan toch oplossingsrichtingen aan. En die gesprekslijn open houden, gaat beter wanneer ze gepaard gaat met échte ontmoeting.. Blijf dus ook niet verscholen in een kantoor of achter een computerscherm: trek er op uit, leg contacten, leer de mensen achter de functie kennen en u zal snel de opportuniteiten en de oplossingen zien, eerder dan de problemen.

Persoonlijk contact, maar ook elkaar iets gunnen: o zo belangrijk. Laat ons een klein beetje weggkomen van de puur transactionele samenleving waarnaar we lijken te zijn geëvolueerd: voor wat, hoort wat. Maar af en toe moet je ook kunnen doen, zonder daar meteen iets voor terug te verwachten. De voormalige burgemeester van de gemeente Herzele zegt het vaak : wie goed doet, goed ontmoet.

Van die eendrachtige samenwerking, en het succes ervan, ben ik het voorbije jaar ook in noodsituaties getuige geweest. Op dit moment, een jaar geleden, was de provinciale fase van het nood-en interventieplan wateroverlast in werking. Zodra professor, doctor David Dehenauw van het KMI ons op de vooravond van Oudejaar berichtte over de verwachte neerslaghoeveelheden, zijn we meteen in actie geschoten. Onze goed geoliede crisisaanpak bewees alweer zijn nut. Politie, brandweer, civiele bescherming, noodplanners, communicatiemedewerkers, technische diensten, de medische discipline, defensie en in het bijzonder de waterloopbeheerders, ook de provinciale, ... noem ze allemaal maar op: iedereen gaf weer het beste van zichzelf.

Ook toen een algemene staking van onbepaalde duur van het gevangenispersoneel werd aangekondigd, bleek de samenwerking tussen mijn diensten, de geïntegreerde politie en de directies van de penitentiaire inrichtingen van goudwaarde. Het nodige kon worden gedaan om de dienst te garanderen, zodat de omstandigheden voor de gedetineerden, het vrijwillig aangemeld en gevorderd personeel enigszins leefbaar en de fundamentele grondrechten van eenieder konden worden gewaarborgd.

Op het vlak van samenwerking rond noodplanning en civiele veiligheid wil ik hier graag ook melding maken van een nieuwigheid. Dit jaar starten we met het initiatief ‘Oost-Vlaanderen Respons’. Daarmee willen we lokale besturen helpen bij het opstarten en het in stand houden van hun plaatselijk vrijwilligersteam voor noodsituaties en evenementen.

2024 was een jaar van vele verkiezingen: Europese, federale, Vlaamse, provinciale en lokale. De vorming van een federale regering laat nog even op zich wachten. Maar deze week gaan in al onze 55 Oost-Vlaamse gemeenten de nieuwe gemeenteraden en colleges aan de slag en kortelings verwacht ik de burgemeesters na hun benoeming door de Vlaamse regering voor hun eedaflegging in handen van de gouverneur.

Net voor de lokale verkiezingen heerste er toch wel enige onzekerheid over de toekomst: wat zou de invloed zijn van de afschaffing van de stemplicht? Zou dat niet tot een enorme verschuiving in de samenstelling van de schepencolleges en gemeenteraden leiden? Het antwoord kennen we inmiddels: nee, de Oost-Vlaamse politieke kaart ziet er, in vergelijking met de vorige legislatuur, niet revolutionair anders uit. Ter illustratie: op de 55 gemeenten zijn er 18 met een nieuwe burgemeester. En van de 18 burgemeesters die vandaag het ambt niet meer uitoefenen, hadden meerdere zélf tevoren al voor het afscheid gekozen.

Die grote continuïteit van het burgemeesterschap bewijst dat de bevolking het apprecieert als haar bewindsploeg goed werk levert en dat in onzekere tijden nabijheid duidelijk wordt gewaardeerd. In deze veranderende tijden waarin veel aan het kantelen is, blijken burgemeesters – in samenspraak met hun schepencollege en administratie – weldegelijk nog een baken van vertrouwen te zijn, hetgeen trouwens bevestigd wordt in de enquête van statistiek Vlaanderen. Daarom wil ik al die burgemeesters van hieruit warm aanmoedigen, zowel de oudgedienden als de nieuwkomers: blijf u met groot enthousiasme wijden aan de publieke zaak!

Dit tijdsgewricht vraagt om leiderschap dat meer is dan alleen maar managen, ‘de dingen regelen zodat alles vlot verloopt’. Daarnaast wil de burger vandaag vooral ook empathisch leiderschap. Dat gaat over: een open blik hebben, luisteren naar de verzuchtingen van de mensen, en uiteindelijk de best mogelijke richting kiezen. De aantrekkelijkheid van een samenleving zal altijd in de eerste plaats bepaald worden door de mate van vertrouwen in het systeem.

Geachte aanwezigen, velen onder u kennen ongetwijfeld de Gentse bakkerij Bloch. Een naam als een klok, een onderneming met de reputatie van een instituut, zowel in de stad als ver

daarbuiten. De stichter ervan, Jacques Bloch, overleed in december op 96-jarige leeftijd. Wel, die Jacques Bloch zei altijd: 'De dag dat ik moet foefelen aan de kwaliteit van mijn producten, sluit ik de zaak!'. Ook in bestuurlijk opzicht kun je er niet onderuit: om kwaliteit te leveren, is geld en personeel nodig.

Die kwaliteitszorg verplicht ons als maatschappij stappen te zetten in onze veiligheidsarchitectuur. Ik sprak daarnet over het belang van nabijheid, maar dat geldt enkel wanneer we écht nabij zijn. Ik verklaar me nader: een burger zal het geruststellend vinden om elke dag zijn wijkagent op straat te zien maar verwacht evengoed gespecialiseerde en doeltreffende hulp, zo niet blijft er weinig over van het initiële vertrouwen.

Als het over de politiezorg gaat, ben ik ervan overtuigd dat wie écht nabij wil zijn, en daarmee bedoel ik: fysiek dichtbij in de wijken, maar ook met de expertise die in de aanpak van nieuwe criminaliteitsfenomenen nodig is om de burger correct te kunnen helpen, moet investeren in een voldoende schaalgrootte. We zagen deze legislatuur 16 besturen en hun respectievelijke korpsen die de moed vonden om mensen en middelen samen te brengen tot betere dienstverlening aan de burger in drie politiezonefusies: Aalter/Maldegem, Waasland-Noord/Temse-Kruibeke en Zwijndrecht en Vlaamse-Ardennen/Brakel. Het is vandaag nog afwachten wat het federale regeerakkoord op dat vlak van schaalgrootte van politiezones zal beslissen, maar ik stel vast dat op veel plaatsen wordt gepraat en nagedacht. Weet dat u in mij in elk geval een partner kan vinden om hier samen verder aan te werken.

De veiligheid binnen onze provincie is één van mijn prioriteiten. Het is ook mijn wettelijke opdracht: lastens de provinciewet en de wet op het politieambt is de gouverneur belast met het coördineren van het beleid en de samenwerking inzake veiligheid en preventie in de provincie. Een essentiële opdracht dus. Zonder veiligheid geen economie, zonder economie geen welvaart.

Ja, we mogen best fier zijn. Oost-Vlaanderen is de meest competitieve provincie van België en de tiende meest aantrekkelijke regio van Europa om in te investeren, te ondernemen en te werken volgens de Europese regionale competitiviteitsindex. Maar we mogen ook niet op onze lauweren rusten. De toekomst overspoelt ons met nieuwe uitdagingen inzake arbeidsmarkt, energiekost, recht zekere fiscale-en vergunningskaders evenals uitdagingen inzake veiligheid, waarin we moeten blijven investeren.

Eén van onze belangrijke welvaartsmotoren zijn onze twee zeehavens. Ik zeg twee, want met North Sea Port huisvesten we niet alleen de grootste internationale fusiehaven van Europa, ook de toekomst van de haven van Antwerpen ligt op Oost-Vlaams grondgebied.

North Sea Port is ondertussen de haven met de derde hoogste toegevoegde waarde van Europa. Goed voor pakweg 550 bedrijven, 106.000 directe en indirecte jobs. Het is een toegangspoort tot de wereld. Economisch, maar jammer genoeg ook voor criminelen. Na Antwerpen hebben we vandaag ook de bestuurlijke aandacht voor North Sea Port verkregen. Minder zichtbaar vandaag als het gaat over drugscriminaliteit, maar des te kwetsbaar. In tegenstelling tot Antwerpen varen hier vooral bulkschepen in en uit de haven. Een controle van zo'n schip kost dagen werk, waarbij de inzet van tientallen mensen nodig is, 24 op 24.

Die specifieke context vergt een specifieke aanpak, waarbij investeringen in mensen, maar ook in technologische hulpmiddelen hand in hand gaan. En vooral: een nauwgezette samenwerking tussen de verschillende actoren die actief zijn binnen het havengebied. Daarom ben ik de nationale drugscommissaris Ine Van Wymersch zo dankbaar voor het aanzienlijke bedrag dat ze vanuit het drugsfonds voor ons heeft vrijgemaakt en waarmee we nu aan de slag kunnen.

Het drugsfonds is één voorbeeld, waarbij vanuit verschillende domeinen (justitie, binnenlandse zaken, volksgezondheid) middelen samengebracht worden om een gemeenschappelijk doel te realiseren. Mijn grote hoop voor de komende tijd is dat dit, dwars door de bestuursniveaus van dit land heen, meer kan gebeuren. Alleen dát kan ons op elk terrein daadkrachtiger maken. Ieder op z'n eilandje: daar schiet niemand mee op. Alleen samenwerking kan ons verder brengen.

Met het nieuwe jaar vieren we ook de 'geboorte' van onze nieuwe provincie. Ja, ook in Oost-Vlaanderen werd een nieuwe provincieraad geïnstalleerd en hebben de nieuwe gedeputeerden de eed afgelegd. Maar er is meer. Onze provincie werd op 1 januari 22,77km² groter door de aansluiting van Zwijndrecht. Het klinkt niet zo bijzonder, maar op die 22,77km² bevinden zich maar liefst 10 sevesobedrijven. Onze economische motor wordt versterkt, maar ook onze veiligheidsuitdaging wordt groter.

Hoopvol kijk ik ook in de richting van de provincieraad. De provinciewet bepaalt dat de gouverneur voor haar opdrachten inzake veiligheid en politie beroep kan doen op verbindingssambtenaren uit de politiediensten. De kredieten voor deze verbindingssambtenaren moeten door de provincieraad opgenomen worden in de begroting van uitgaven. Aan het begin van een nieuwe legislatuur zal ook in Oost-Vlaanderen overgegaan worden tot de aanstelling van deze verbindingssambtenaren ter versterking van de veiligheid binnen onze provincie. Op deze manier kan ook het provinciebestuur rechtstreeks bijdragen tot de veiligheid binnen onze provincie, die dan weer bijdraagt aan de economische ontwikkeling van onze provincie: een elkaar versterkende aanpak waar alle betrokkenen trots op kunnen zijn.

Geachte aanwezigen. De kelen worden droog. Het klinken van de glazen weergalmt al binnen de geesten. Ik rond aldus af.

In december was het precies vijftien jaar geleden dat de grote Nederlandse zanger Ramses Shaffy stierf. Een van zijn favoriete uitspraken was: ‘Wie geen dromen heeft, heeft ook geen werkelijkheid.’

Sommige mensen dromen héél groot. Wat te zeggen van bijvoorbeeld de 55-jarige Hilde Dosogne uit Lochristi die zich op 1 januari 2024 voornam om, het hele jaar lang, elke dag een marathon te lopen. En ze hééft het gedaan! Wat een ongelooflijke prestatie! De les: durf dromen en volhard.

Ook ik begin in 2025 aan een marathon. Weliswaar op een veel meer bescheiden manier dan Hilde Dosogne. Ik wil namelijk, liefst in aanwezigheid van de gedeputeerden, een Ronde van Oost-Vlaanderen ondernemen: alle lokale besturen van de provincie een bezoek brengen. Ter plaatse nagaan wat we van elkaar kunnen leren en hoe dingen beter kunnen worden aangepakt. Voor alle duidelijkheid: die Ronde van Oost-Vlaanderen ga ik níét op de fiets doen – wat sommigen misschien van deze wielergekkin zouden verwachten.

Nu ja, als ik het dan toch even over ‘de koers’ mag hebben: eind augustus kunt u me alvast tegenkomen in Ronse, als supporter op het wereldkampioenschap G-wielrennen. Dat is het WK wielrennen voor personen met een beperking, psychische kwetsbaarheid of chronische aandoening. Onze provincie werd dit jaar geselecteerd voor dit unieke event. Iets om naar uit te kijken.

Geachte genodigden: droom, gun, volhard. De burger zal u dankbaar zijn.

Genoeg gepraat.

Ik had het in het begin van mijn toespraak even over de Romeinse god Janus. Wel, volgens mij is het nu tijd geworden voor die andere Romeinse god, namelijk... Bacchus. Laat de glazen dus maar aanrukken, zodat we kunnen toosten op een mooi 2025!

Dank u wel.